

«Тасдиқ мекунам»

Ректори Донишгоҳи аграрии
Тоҷикистон ба номи Шириншоҳ Шохтемур,
д.и.к., узви вобастаи АИКТ,
профессор Махмадёрзода У.М.

с.2022

Хулосаи

**чаласаи кафедраи пахтапарварӣ, генетика, селекция ва тухмипарварии
Донишгоҳи аграрии Тоҷикистон ба номи Шириншоҳ Шохтемур
(протоколи №10 аз 13.05.2022)**

Ба кори диссертатсионии Садирова Сумайро Саидахмадовна дар мавзӯи “Таъсири гардолудкунандаҳо ба пайдошавии унсурҳои ҳосил дар дурагаҳои гетерозисии пахта дар шароити водии Ваҳши Ҷумҳурии Тоҷикистон” барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои кишоварзӣ, аз рӯйи ихтисоси 06.01.05.–селекция ва тухми-парварии зироатҳои кишоварзӣ

Садирова Сумайро Саидахмадовна, соли таваллудаш 1988, шаҳрванди Ҷумҳурии Тоҷикистон буда, соли 2006 ба Донишгоҳи аграрии Тоҷикистон ба номи Шириншоҳ Шохтемур дохил шуда, онро соли 2011 аз рӯйи ихтисоси агроэкология ва касби олим-агроном-эколог хатм намудааст. Соли 2016 ҳамчун унвонҷуи кафедраи пахтапарварӣ, генетика, селекция ва тухмипарварӣ аз рӯйи ихтисоси 06.01.05.–селекция ва тухмипарварии зироатҳои кишоварзӣ ба қайд гирифта шуда, онро соли 2020 хатм намудааст.

Мавзӯи рисолаи диссертатсионӣ “Использование опылителей для получения гетерозисных гибридных семян хлопчатника” дар чаласаи Шӯрои олимони Донишгоҳи аграрии Тоҷикистон ба номи Шириншоҳ Шохтемур №9, аз 30.03.2016 барраси гардида, бо фармоиши ректори Донишгоҳи аграрии Тоҷикистон ба номи Шириншоҳ Шохтемур №23, аз 11.04.2016 тасдиқ карда шудааст.

Мавзӯи рисолаи диссертатсионӣ дар таҳрири нав “Таъсири гардолудкунандаҳо ба пайдошавии унсурҳои ҳосил дар дурагаҳои гетерозисии пахта дар шароити водии Ваҳши Ҷумҳурии Тоҷикистон” дар чаласаи Шӯрои олимони Донишгоҳи аграрии Тоҷикистон ба номи Шириншоҳ Шохтемур барраси гардида, бо фармоиши ректори Донишгоҳи аграрии Тоҷикистон ба номи Шириншоҳ Шохтемур №02, аз 30.09.2021 тасдиқ карда шудааст.

Роҳбари илмӣ

Саидзода Саидчамол Точидин, доктори илмҳои кишоварзӣ, узви вобастаи АИКТ, профессори кафедраи пахтапарварӣ, генетика, селекция ва тухмипарварии Донишгоҳи аграрии Тоҷикистон ба номи Шириншоҳ Шохтемур.

Муқаризон:

Исмоилов Махсатулло Исроилович, доктори илмҳои биологӣ, профессори кафедраи пахтапарварӣ, генетика, селекция ва тухмипарварии Донишгоҳи аграрии Тоҷикистон ба номи Шириншоҳ Шохтемур.

Ҳайдаров Зикриёхон Ёқубович, номзади илмҳои кишоварзӣ, дотсенти кафедраи пахтапарварӣ, генетика, селекция ва тухмипарварии Донишгоҳи аграрии Тоҷикистон ба номи Шириншоҳ Шохтемур.

Мубрамии мавзӯи таҳқиқот. Пахтапарварӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон яке аз соҳаҳои муҳим ва аввалиндарача ба ҳисоб рафта, зироати пахта дар рушди соҳаи кишоварзӣ мавқеи асосиро ишғол менамояд. Дар Паёми Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ, Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон аз 22.12.2016 омадааст: «Соҳаи пахтакорӣ ба рушди саноати сабук, содироти маҳсулот ва бо ҷойи қор таъмин намудани аҳолии мусоидат менамояд».

Афзун гардонидани истеҳсоли умумии пахта ва баланд бардоштани ҳосилнокии он бо истифодаи навъҳои нав ва дурағаҳои гетерозисӣ талаботи истеҳсолоти кишоварзӣ ва саноати насочӣ мебошад. Зеро муҳимтарин омили баланд бардоштани ҳосилнокии пахта доштани навъҳои устувору серҳосил ва дурағаҳои гетерозисӣ бо иқтидори баланди ҳосилнокӣ ва сифати нах мебошад.

Ба даст овардани дурағаҳои гетерозисӣ дар пахтапарварӣ тавассути гардолудкунии дастӣ мушкilotи худро дошта, аз нигоҳи иқтисодӣ хароҷоти зиёдеро талаб менамояд. Бинобар ин ба даст овардани тухмии дурағаҳои гетерозисии дохилинамудӣ ва байнинамудии пахта тавассути гардолудкунӣ бо истифода аз оилаҳои занбӯри асал аҳамияти илмию амалӣ дошта, муҳимияти кори диссертационии моро ташкил менамояд.

Дарчаи таҳқиқи мавзӯи илмӣ. Масъалаи истифодаи самараи гетерозис дар зироатҳои кишоварзӣ аз тарафи олимони зиёд мавриди омӯзиши илмию амалӣ қарор гирифта, дар зироати ҷуворӣ М.И. Хаджинов, солҳои 1957, 1959, 1968, дар гандум П.А. Лукьяненко, 1973, М.П. Рейнолдс ва дигарон, 2007, дар ҷавдор И.М. Суриков, 1972, В.Д. Кобилянский 1982 ва дигарон, дар ҷав Д.С. Омаров, 1969, А.А. Помортсев ва дигарон, 2008, дар ҷуворимақка Б.П. Соколов, 1968 ва

диг. Корҳои илми бисёрҷабҳаро иҷро намудаанд. Дар пахтапарварӣ масъалаи истифодаи қувваи гетерозис ҳангоми намудҳои мухталифи чуфтӣкунӣ таваҷҷӯҳи олимони зиёд: -Н.Д. Loden, 1951, В.П. Дервянко, Д.К. Егоров, 2008 ва дигаронро ҷалб намудааст. Аммо масъалаи истифодаи гардолудкунанда аз қабилӣ занбӯргардолудкунӣ ҳамчун воситаи асосии ба даст овардани тухмии дурағаҳои гетерозисӣ бори аввал дар шароити Ҷумҳурии Тоҷикистон аз тарафи мо амалӣ карда шуда, самаранокии илмӣ, истеҳсоли, маҳсулноки ва иқтисодии он мавриди баҳодиҳӣ қарор дода шуд.

Робитаи таҳқиқот бо барномаҳо (лоихаҳо) ва ё мавзӯҳои илмӣ. Мавзӯи диссертатсия ба самти афзалиятноки таҳқиқоти илмӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон алоқамандӣ дошта, он ба Консепсияи сиёсати аграрии Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон №658, аз 31.12.2008 тасдиқ шуда, оид ба рушди таъминоти КАС-и мамлакат нигаронида шудааст, мувофиқ мебошад. Таҳқиқотҳо дар асоси барномаи корҳои илмию тадқиқотии кафедраи пахтапарварӣ, генетика, селекция ва тухмипарварии Донишгоҳи аграрии Тоҷикистон ба номи Шириншоҳ Шохтемур (минбаъд ДАТ): «Селекция ба устуворӣ, тезпазакӣ ва маҳсулнокии зироатҳои ғалладонагию пахта дар шароити тағйирёбии иқлим» (рақами Қайди давлатӣ РД 0105ТД235), муҳлати иҷрояш солҳои 2016-2020, амалӣ шудааст.

Тавсифи умумии таҳқиқот

Мақсади таҳқиқот: Мақсади кори диссертатсионӣ омӯختани самараноки ва рӯёнидани тухмии дурағаҳои гетерозисии пахта бо истифода аз гардолудкунанда-занбӯри асал иборат аст. Ҳамзамон, муайян намудани самарани истифодаи оилаҳои занбӯри асал барои гардолудкунии дохилинамудӣ ва байнинамудии навҳои пахтаи миёнаҳа ва маҳиннаҳа чихати рӯёнидани тухмии дурағаҳои гетерозисӣ мебошад.

Вазифаҳои таҳқиқот: -муайян намудани самаранокии гардолудкунии навҳои пахта тавассути оилаҳои занбӯри асал ва дастӣ;

-баҳо додани нақши оилаҳои занбӯри асал дар гардолудкунӣ ҳангоми рӯёнидани дурағаҳои гетерозисии пахта;

-омӯзиш ва муайян намудани самарани гетерозис дар дурағаҳои дохилинамудӣ ва байнинамудӣ аз рӯйи аломатҳои пурқиммати хоҷагидорӣ, гузаронидани таҳлили қиёсии генотипҳои муносиб бо мақсади интихоб барои чуфтӣкунӣ;

-муайян намудани роҳҳои ҷалби оилаҳои занбӯри асал барои гардолудкунии пахта бо мақсади баланд бардоштани самаранокии иқтисодӣ дар истеҳсоли тухмии дурағаҳои гетерозисии пахта.

Объекти таҳқиқот. Ба сифати объекти омӯзиш оилаҳои занбӯри асал, навъҳои пахтаи намуди *G. hirsutum* L. - «Сугдиён-2», «Сорбон», «Зироаткор-64» ва аз намуди *G. barbadense* L. - «9326-В», «750-В» истифода шуданд.

Мавзӯи (предмет) таҳқиқот. Таъсири гардолудкунандаҳо ба пайдошавии унсурҳои ҳосил дар дурагаҳои гетерозисии пахта дар шароити водии Ваҳши Ҷумҳурии Тоҷикистон.

Навгони илмӣ таҳқиқот. Дар шароити водии Ваҳши Ҷумҳурии Тоҷикистон дар киштзори пахта барои гирифтани тухмиҳои гетерозисӣ усули гардолудкунии дастӣ ва занбӯргардолудкунӣ истифода шуд. Бори аввал дар шароити Ҷумҳурии Тоҷикистон бо истифода аз усулҳои мухталиф занбӯри асалро дар гардолудкунии дохилинамудӣ ва байнинамудии навъҳои пахта барои ба даст овардани тухмии дурагаҳои гетерозисӣ истифода намуда, самаранокии иқтисодии занбӯргардолудкуниро дар истеҳсоли тухмиҳои гетерозисӣ муайян ва баҳогузорӣ намудем.

Аҳамияти назариявӣ ва илмию амалии таҳқиқот. Барои гирифтани тухмиҳои дурагавӣ усулҳои гуногуни гардолудкунии дурага нишондиҳандаи муҳим буда, фоизи баланди дурагашавӣ аҳамияти калони амалию истеҳсолӣ дорад. Баромади баланди тухмиҳои дурага бо гардолудкунии дастӣ аз ҷуфтикунии навъҳои «Сорбон» х «750-В» - 36,6-39,7%, «Сорбон» х «9326-В» - 45,6-48,5% ба даст омад. Ҳангоми занбӯргардолудкунӣ дар ҷуфтикунии навъҳои «Сорбон» х «9326-В» - 34,7-34,8% ва «Сорбон» х «750-В» - 37,1-39,1%-ро ташкил намуд, ки аҳамияти калони истеҳсолӣ дорад.

Ҳангоми гардолудкунии дастӣ ва занбӯргардолудкунии комбинатсияҳои «Сорбон х Сугдиён-2» ва «Сугдиён-2 х Сорбон» вазни ҳосили як кӯрак ба 5,6-5,8 г ва ҳангоми гардолудкунии дастӣ бо гарди сард дар ҳамин комбинатсияҳо мутаносибан вазни ҳосили як кӯрак ба 5,2-5,3 г баробар гардид, ки дар варианти занбӯргардолудкунӣ вазни ҳар як кӯрак 0,4-0,5 г зиёд гардид, ки аҳамияти зиёди амалӣ дорад.

Дурагаҳои ба даст омада дар заминҳои истеҳсолии филиали Институти зироаткорӣ кишт карда шуда, натиҷаи корҳои илмӣ дар истеҳсолот амалӣ карда шуд.

Нуқтаҳои ба ҷимоя пешниҳодшаванда.

✓ қувваи гетерозиси бештар баланд дар дурагаҳои дохилинамудӣ ҳангоми ҷуфтикунонии навъҳои гуногуни пахта;

✓ самаранокии иқтисодии гардолудкунии гул бо занбӯри асал ва гирифтани тухмиҳои хушсифати дурагавӣ;

✓ самаранокии қувваи гетерозис ҳангоми занбӯргардолудкунӣ ва гардолудкунии дастӣ аз рӯи сифат ва ҳосилнокии наслҳо;

✓ равишҳои пурзӯркунии нақши оилаҳои занбӯри асал дар гардолудкунӣ ҳангоми дурагакунии навъу намунаҳои пахта;

✓ самаранокии иқтисодии сергардолудкунии гулҳо бо оилаҳои занбӯри асал чиҳати ба даст овардани тухмиҳо бо қувваи баланди гетерозисии дурагаҳои пахта;

✓ таносуби бавучудоии қувваи гетерозис дар дурагаҳои дохилинамудӣ ва байнинамудии пахта.

Дарачаи эътимоднокии натиҷаҳо. Таҷрибаҳои саҳроӣ бо шаклҳои волидайнӣ ва дурагаҳо бо риояи услуби таҷрибаҳои саҳроӣ (Доспехов, 1985) ва гузаронидани таҳқиқоти генетикӣ-селексионӣ бо пахта (Симонгулян ва диг., 1987) амалӣ карда шуда, натиҷаи таҷрибаҳои гузаронидашуда бо услуби дисперсионӣ, оморию таҳлилӣ ва математикӣ (Б.А. Доспехов, 1985; В.Н. Перегудов, 1981) коркард гардида, эътимоднокии худро ба исбот расонидааст.

Мутобиқати диссертатсия ба шиносномаи ихтисоси илмӣ (бо шарҳ ва соҳаи таҳқиқот). Соҳаи таҳқиқоти мавзӯи диссертатсионии мо селекция ва тухмипарварии зироатҳои кишоварзӣ буда, мазмуни диссертатсия ва таҳқиқоти иҷрошуда ба шиносномаи ихтисоси 06.01.05 –селекция ва тухмипарварии зироатҳои кишоварзӣ мутобиқат мекунад.

Саҳми шахсии доғалаби дарачаи илмӣ дар таҳқиқот. Саҳми шахсии муаллиф дар гузаронидани таҷрибаҳои саҳроӣ, озмоишгоҳӣ, гузаронидани мушоҳидаҳои фенологӣ, муайянкунии аломатҳои биометрӣ, ташкили раванди гардолудкунӣ, коркарди дисперсионӣю математикии натиҷаҳо, навиштани мақолаҳои илмӣ ва матни диссертатсия ба 80-85% баробар буда, аслияти матни диссертатсия ба 80% баробар мебошад.

Тасвиб ва амалисозии натиҷаҳои диссертатсия. Натиҷаи таҳқиқоти гузаронидашударо таҷрибаҳои саҳроии бисёромила, омӯзишҳои озмоишгоҳӣ, натиҷаҳои асосӣ, хулоса ва пешниҳоди илман асоснокшуда, тасдиқ менамоянд.

Натиҷаи таҷрибаҳои саҳроӣ солҳои 2015-2018 дар ҷаласаҳои кафедраи пахтапарварӣ, генетика, селекция ва тухмипарварӣ, Шӯрои олимони факултети агрономии ДАТ ба номи Ш. Шохтемур баррасӣ гардида, ҳамасола аз тарафи комиссияи апробатсионӣ (таъйидӣ)-и ДАТ ба номи Ш.Шохтемур санчида баҳогузорӣ карда шудааст. Ҳамчунин, аз рӯи натиҷаҳои кори диссертатсионӣ дар конференсияю семинарҳои донишгоҳӣ, ҷумҳуриявӣ ва байналмилалӣ:-конференсияи ҷумҳуриявӣ дар мавзӯҳои «Вклад сельскохозяйственной науки в обеспечение продовольственной безопасности» (Душанбе, 2018), дуюмин конференсияи байналмилалии илмӣ дар мавзӯи «Тенденции развития агрофизики от актуальных проблем земледелия и растениеводства к

технологиям будущего», посвященной памяти академика Е.И. Ермакова (Санкт-Петербург, 2019), конференцияи ҷумҳуриявӣ дар мавзӯи «Вклад учёных в решение проблем продовольственной безопасности» (Душанбе, 2016), конференцияи байналмилалӣ дар мавзӯи «Процесс обучения и сельскохозяйственная наука в XXI веке: трудности и пути их решения» (Душанбе, 2017), конференцияи ҷумҳуриявӣ дар мавзӯи «Значение современной технологии повышения производства сельскохозяйственной продукции» (Душанбе, 2017), конференцияи ҷумҳуриявӣ дар мавзӯи «Эффективное использование биоклиматических факторов при возделывании сельскохозяйственных культур» (Душанбе, 2018), международной научно-практической конференции «От инерции к развитию: научно-инновационное обеспечение АПК» к 80-летию Уральского государственного аграрного университета (Екатеринбург, 2020) маъруза ва баррасӣ гардидааст.

Интишорот аз рӯйи мавзуи диссертатсия. Аз рӯйи натиҷаи кори диссертатсионӣ 14 мақолаи илмӣ, ки онҳо мазмуни асосии диссертатсияро таҷассум мекунанд нашр гардидааст, ки аз ин 4 мақола дар маҷаллаҳои тақризшавандаи КОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва 3 мақола дар конференсияҳои байналмилалӣ дар хориҷи кишвар ба нашр расидааст.

**Интишорот аз рӯйи мавзӯи диссертатсия
Мақолаҳо дар маҷаллаҳои тақризшаванда:**

[1-М]. Садирова С.С. Влияние способов опыления на плодоношение и урожайность хлопчатника/С.С. Садирова, С.Дж. Суярова, С.Т. Саидов// Теоретический и научно-практический журнал «Земледелец» (Кишоварз) Таджикского аграрного университета им. Ш.Шотемур, Душанбе. - 2018 № 4 (80) С. 33-37. ISSN 2074-5435.

[2-М]. Садирова С.С. Проявление эффекта гетерозиса по технологическим качествам волокна у внутривидовых и межвидовых гибридов хлопчатника / С.С.Садирова, С.Т. Саидзода // Доклады Таджикской академии сельскохозяйственных наук, Душанбе. – 2018, № 3 (57).- С. 8-10. ISSN 2218-1814.

[3-М]. Садирова С.С. Таъсири бевоситаи усулҳои гардолудкунӣ ба гунҷабандӣ ва ҳосилнокии пахта дар F₀ / С.С.Садирова, С.Ҷ.Суярова, С.Т. Саидзода // Гузоришҳои академияи илмҳои кишоварзии Тоҷикистон, Душанбе.– 2018, № 4 (58).- С. 8-11. ISSN 2218-1814.

[4-М]. Садирова С.С. Ташаккулёбии аломатҳо дар насли дурагаҳо дар F₁ ва волидайнҳо / С.С.Садирова // Маҷаллаи назариявӣ ва илмию истехсолӣ (Кишоварз) Донишгоҳи аграрии Тоҷикистон ба номи Шириншох Шохтемур, Душанбе. - 2021 № 3 (92) С. 15-17. ISSN 2074-5435

Мақолаҳо ва тезисҳо дар маҷмӯаҳои маводи конференсияҳо

[5-М]. Садилова С.С. Внутривидовая гибридизация на гетерозис / С.Т.Саидов, С.С. Садилова, С. Дж. Суярова, Р. К. Рахимов// Сборник научных статей научно – практическая конференция, посвященную 25-летию независимости государства республики Таджикистан и 85 летию университета на тему: «Вклад учёных в решение проблем продовольственной безопасности», ТАУ им. Ш.Шотемур Душанбе. – 2016, С. 19-20.

[6-М]. Садилова С.С. Продуктивность селекция хлопчатника в разрезе сортов и гибридов/ С.С.Садилова., С.Дж. Суярова., С.Т. Саидов // Сборник научных статей научно-практическая конференция на тему «Процесс обучения и сельскохозяйственная наука в XXI веке: трудности и пути их решения», ТАУ им. Ш.Шотемур Душанбе. – 2017, С. 27-31.

[7-М]. Садилова С.С. Об эффективности различных методов селекция в создании новых сортов хлопчатника/ С.Т.Саидов, С. Дж. Суярова, М.М. Ниёматов, С.С.Садилова// Научно-практическая конференция на тему. «Значение современной технологии повышению производства сельскохозяйственной продукции», Душанбе. - 2017, С. 280-284.

[8-М]. Садилова С.С. Действие различных способов опыления на хозяйственно-ценные и технологические качества волокна/ С.С. Садилова, С.Т. Саидов, С. Дж. Суярова // Сборник научных статей, Республиканская научно-практическая конференция, на тему «Эффективное использование биоклиматических факторов при возделывании сельскохозяйственных культур», ДАТ ба номи Ш.Шохтемур, Душанбе.- 2018, С. 73-74.

[9-М]. Садилова С.С. Продуктивность генотипов хлопчатника в зависимости от влияния способов опыления/ С.Т. Саидов, С.С.Садилова, С.Дж. Суярова// Материалы республиканской научной конференции на тему «Вклад сельскохозяйственной науки в обеспечение продовольственной безопасности» Посвященной международному десятилетию действий «Вода для устойчивого развития, 2018-2028 годы» и 2018 году «Году развития туризма и народных ремесел», Таджикский академии сельскохозяйственных наук Душанбе. – 2018, С. 20-22.

[10-М]. Садилова С.С. Эффект внутривидовой гибридизации на гетерозис хлопчатника/С.Т. Саидзода, С.С. Садилова// Материалы II Международной научной конференции на тему «Тенденции развития агрофизики от актуальных проблем земледелия и растениеводства к технологиям будущего», посвященной памяти академика Е.И.Ермакова Санкт-Петербург.-2019, С. 308-311.

[11-М]. Садирова С.С. Распределение ассимилятов у генотипов хлопчатника/ С.Т. Саидзода, Садирова С.С.// Сборник материалов IV международной научной конференции «Современное состояние, проблемы и перспективы развития аграрной науки», Симферополь ИТ «АРИАЛ».-2019, С. 196-199

[12-М]. Садирова С.С. Характер распределения ассимилятов по органам хлопчатника/ С.Т. Саидзода, Ш.Ш. Кароматов, С. Дж. Суярова, С.С. Садирова // Сборник материалов международной научно-практической конференции на тему «От инерции к развитию: научно-инновационное обеспечение АПК» к 80-летию Уральского государственного аграрного университета Екатеринбург Издательство Уральского ГАУ.- 2020, С.192-194

[13-М]. Садирова С.С. Баҳодиҳии аломатҳои микдорию сифатии навъи пахтаи 9326-В аз намуди *G.barbadense* L / С.С.Садирова / Паёми Донишгоҳи давлатии Данғара (Маҷаллаи илмӣ), Данғара. – 2020, №1(11).- С. 52-59. ISSN 2410-4221.

[14-М]. Садирова С.С. / Изучение эффективности различных способов и сроков гибридизации генотипов хлопчатника / С.Т., Саидзода С. Дж., Суярова С.С. Садирова / Сборник научных статей материалы международной научно-практической конференции на тему «Адаптация сельскохозяйственной отрасли к изменениям климата: проблемы и пути решения», посвящённой 30-летию государственной независимости Республики Таджикистан и 90-летию со дня основания Таджикского аграрного Университета имени Шириншох Шотемура. Душанбе-2021, С.161-165.

ХУЛОСА:

Кори дисертациони Садирова Сумайро Саидахмадова дар мавзӯи “Таъсири гардолудкунандаҳо ба пайдошавии унсурҳои ҳосил дар дурагаҳои гетерозисии пахта дар шароити водии Ваҳши Ҷумҳурии Тоҷикистон” барои дарёфти дараҷаи илмии номзоди илмҳои кишоварзӣ, аз рӯйи ихтисоси 06.01.05.–селексия ва тухми-парвариши зироатҳои кишоварзӣ ҷавобгӯ буда, дар он ҳалли муаммои илмӣ, ки аҳамияти муҳиму афзалиятнокро дар рушди илми кишоварзии аграрии ватанӣ доро аст ва ба талаботи Низомномаи ҚОА назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷавобгӯ буда, теъдод ва интишороти натиҷаҳои илмӣ ба мухтавои диссертатсия ва автореферати он мутобиқат менамояд.

1. Кори дисертациони Садирова Сумайро Саидахмадова дар мавзӯи “Таъсири гардолудкунандаҳо ба пайдошавии унсурҳои ҳосил дар дурагаҳои гетерозисии пахта дар шароити водии Ваҳши Ҷумҳурии Тоҷикистон” барои дарёфти дараҷаи илмии номзоди илмҳои

кишоварзӣ, аз рӯйи ихтисоси 06.01.05.–селексия ва тухми-парвариши зироатҳои кишоварзӣ бо дарназардошти ислоҳи камбудҳои ошкоргардида ба экспертизаи навбатӣ пешниҳод карда шавад.

Хулоса дар кафедраи пахтапарварӣ, генетика, селексия ва тухмипарвариши Донишгоҳи аграрии Тоҷикистон ба номи Шириншох Шохтемур (протоколи №10 аз 13.05.2022) 11 нафар иштирок доштанд. Натиҷаҳои овоздиҳии кушод: Тарафдор - 11 нафар, Зид - нест, Бетараф - нест.

Раис,

Мудири кафедраи пахтапарварӣ,
генетика, селексия ва тухмипарвариши

ДАТ ба номи Ш.Шохтемур, н.и.к., дотсент Суярова С.Ч.

Котиб, н.и.к., дотсент

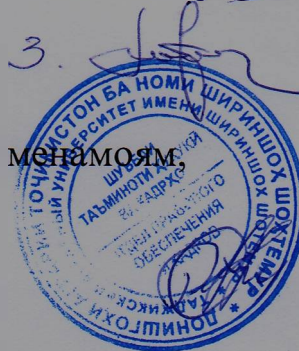
Имзоҳои Суярова С.Ч.

ва Ҳайдаров З.Ё. - ро тасдиқ менамоем

Сардори шӯъбаи кадрҳо

ва таъминоти ҳуқуқии

ДАТ ба номи Ш.Шохтемур

Ҳайдаров З.Ё.

Раджабова Н.А.